

El rei Yunan i el savi Ruyan*

Fa anys, molts anys, hi havia un sobirà persa anomenat Yunan que vivia a la ciutat de Fars i regnava a les terres de Ruman. Era un gran rei, molt puixant, posseïa riqueses a la baldor, un exèrcit poderós i servents de totes les races i tots els colors. Aquell rei, però, patia un mal que li llevava el son, una malaltia de la pell que li omplia el cos de taques i nyafes. L'havien tractat molts metges, tots ells savis eminents; li havien receptat un munt de xarops i ungüents, però cap d'aquells doctes remeiers no havia sigut capaç de trobar la metgia que el curés.

Vet aquí que, un dia, un gran savi va arribar a la ciutat, un senyor d'avançada edat a qui deien el savi Ruyan. Era un pou de ciència, instruït a còpia de llegir i d'aprendre en llibres grecs, perses, àrabs,

* Nits 4-5

siríacs i llatins. Tenia pel cap dels dits els principis de la medicina i els de l'astrologia, en dominava tots els fonaments, els beneficiosos i els dolents. L'home coneixia totes les propietats de les plantes i les herbes, les que guareixen i les que emmetzinen, i era entès en moltes altres coses, a banda de medicina, perquè havia estudiat filosofia.

Feia pocs dies que havia arribat a ciutat quan es va assabentar de la malaltia del rei, d'aquell flagell amb què Déu l'havia posat a prova i contra el qual cap metge no havia sabut trobar remei. Preocupat, el savi Ruyan va passar una nit en vetlla donant voltes a la qüestió, rumia que rumia. L'endemà, de bon matí, es va posar el vestit més elegant que tenia, se'n va anar a palau i va sol·licitar audiència al rei Yunan. En entrar, va besar el terra davant de sa majestat, li va desitjar llarga vida i prosperitat amb tot d'expressions abel·lidores, es va presentar i va dir:

—Oh, noble sobirà! M'ha arribat a oïda el tràngol pel qual esteu passant, això del mal que us turmenta i de la corrua de metges que us han visitat i no n'han encertat el remei. Amb la vènia, si em permeteu tractar-vos, us asseguro que us curaré, no en tingueu cap dubte, i sense haver-vos d'engolir beuratges ni haver-vos de llefardar la pell amb unguents.

—De debò? —va fer el rei, sorprès—. No sé pas com t'ho manegaràs, però, si ho aconsegueixes, et prometo que et faré ric, a tu i als teus descendents, gaudiràs dels meus favors, tindràs tot el que desitgis i seràs el meu íntim amic.

Seguidament, el monarca va complimentar el savi oferint-li un vestit de gala i uns quants regals més.

—I dius que pots deslliurar-me d'aquesta plaga sense necessitat de medicines ni d'ungüents? —va preguntar-li altra vegada el rei.

—Oh, i tant, majestat! Us la trauré del damunt sense tots aquests inconvenients, ja veureu.

—Som-hi, doncs! En el moment que et sembli, comencem el tractament; però que sigui al més aviat possible, si et plau, que aquest mal em consumeix.

—A les vostres ordres, majestat, ja us avisaré a l'hora oportuna —va dir el savi fent una reverència abans de retirar-se.

Ruyan va llogar una casa a la vila i va endreçar-hi les seves pertinences: tots els llibres i totes les medicines. Durant un parell de dies, es va dedicar a fabricar una maça i una botxa de jugar a polo molt especials, tot posant en pràctica els seus amplis coneixements. Quan ho va tenir enllestit, va tornar a palau, va demanar audiència al rei i, després de besar el terra com cal, li va demanar que anés al camp de polo a jugar un partit. I el rei se n'hi va anar, immediatament, amb tot el seguici de prínceps, camarlencs, ministres i cortesans que el solien acompanyar. A la vora del camp de joc, el savi Ruyan li va fer a mans la maça que havia fabricat i li va encomanar:

—Agafeu aquesta maça, premeu-ne el pom amb força i, sobretot, empenyeu la botxa amb molt de tremp. Us ha de suar la mà i la suor us ha d'amarar tot el cos; aleshores, quan us faci un senyal, plegueu de jugar, torneu a palau, banyeu-vos i aneu-vos-en a dormir. Seguiu aquestes instruccions i ja veureu el resultat.

El rei Yunan va agafar la maça de la mà del savi, la va empunyar i va muntar a cavall. Van llançar la

botxa, el rei hi va fer trotar el cavall al darrere i la va colpejar amb ímpetu sense deixar de prémer el pom de la maça tan fort com podia. Va continuar jugant una estona fins que va suar de valent i així fou com la substància que hi havia impregnada al pom se li va escampar pel cos i va començar a fer efecte. Quan el savi ho va considerar adient, va fer un senyal, es va parar el joc, el rei va tornar a palau i va ordenar que li deixessin els banys lliures. Criats i esclaus es van afanyar a preparar-li tovalles i roba neta, i el rei va entrar als banys i es va rentar a fons. Després es va vestir, va pujar a les seves estances i se'n va anar a dormir.

El savi Ruyan, d'altra banda, se'n va anar a casa seva a passar la nit i l'endemà va pujar a palau a veure el rei. Va demanar permís per a entrar al saló de sessions i a l'acte li'l van concedir. Després de besar el terra davant del monarca, va recitar aquests versos:

«Es vanta l'eloqüència de dir-vos pare
i de no dir-ho a ningú més que a vós.
Les llums del vostre magnífic visatge
esborren les ombres de tot afer odiós.
Tostemps lluminós, tothora resplendent,
us oculta la cara arrufada del temps.
Vostra mercè m'ha obsequiat a balquena,
talment els núvols obsequien les valls.
Heu assolit el pic en cerca de grandesa
fins a atènyer, de l'època, els cimadals».

De seguida que el savi va concloure el poema, el rei es va alçar i el va anar a abraçar. Tot seguit el va convidar a seure al seu costat i li va regalar un vestit esplèndid. I és que, el vespre anterior, quan

el rei havia sortit del bany, s'havia mirat el cos i no hi havia trobat cap rastre de les taques i les nyafes, tenia la pell tota llisa i blanca com una làmina d'argent. Va tenir una alegria enorme i, per fi, va respirar tranquil i va poder dormir com un soc. De matí, com un home nou, se n'havia anat al saló de sessions, s'havia assegut al tron, havia convocat els camarlencs i els dignitaris de la cort i, tot seguit, havia rebut solemnement el savi Ruyan.

El servei ja s'havia encarregat de parar les taules de la sala, cobertes d'un assortit impressionant de menges, i el savi va gaudir d'un àpat excepcional en companyia del monarca, de qui no es va separar durant tota la jornada. A boca de nit, el rei va lliurar al savi dos mil dinars, li va regalar més vestits encara i el va fer tornar a casa muntat en un corser de la quadra reial. El rei Yunan no se'n sabia avenir: «M'ha curat la malaltia de la pell sense posar-me cap unguent, quin portent!», es digué, «això sí que és autèntica saviesa. Aquest home es mereix tots els honors i a fe que els obtindrà. Serà company i contertulià meu a perpetuïtat». Lliure de la malaltia, content com un gínjol, el rei Yunan va tornar a dormir pla.

L'endemà, com de costum, el rei va fer acte de presència al saló de sessions i es va asseure al tron. Al seu davant, dempeus, es van col·locar els dignitaris de la cort i, a dreta i a esquerra del setial, els prínceps i els ministres es van asseure ocupant cadascú el seu lloc. El savi Ruyan no va trigar gaire a unir-se a la reunió després que li fos concedit el permís d'accedir a la sala i, igual que el dia anterior, el rei el va fer seure al seu costat, li va fer tot de compliments i donacions, va menjar en companyia

seva i no va parar de parlar amb ell fins que es va fer fosc. Aleshores va disposar que li lliuessin cinc túniques sumptuoses i mil monedes d'or, i el savi, després d'agrair els regals com toca, va marxar cap a casa.

L'endemà al matí, el rei també es va asseure al saló de sessions envoltat dels prínceps, els ministres i els camarlencs. Entre els ministres, n'hi havia un d'aspecte sinistre, que, a banda de lleig, era molt avar, pervers, envejós i de natural rancorós. Veure la deferència amb què el rei tractava el savi i com l'acaramullava de presents li va abrindar l'enveja, el va enquimerar i va començar a barrinar com fer-li mal. Ja ho diuen: «Si l'enveja fos tinya, molts tinyosos hi hauria», o: «L'avolesa rau a l'ànima; el potent la fa palesa i l'impotent l'amaga». Aquell ministre, doncs, es va aixecar, es va plantar davant del rei, li va fer una reverència i va dir:

—Excelsa majestat, senyor del temps, vós que tothom acontenteu amb la vostra beneficència, permeteu-me que us doni un bon consell, un que, si us l'estalviés, em convertiria en un fill de mala mare. De seguida que m'ho demaneu, us el faré avinent.

—Digues, quin és aquest consell? —va demanar-li el rei, desplaçat amb el to del discurs del ministre.

—Il·lustre majestat, com deien els antics: «Qui als efectes no para esment, perd l'afecte del temps». Malauradament, he vist que us equivoqueu i és el meu deure advertir-vos. Aquell a qui beneficieu i honoreu fora mida, aquell a qui heu cedit el privilegi de la proximitat més íntima a la vostra persona, és el mateix que cerca la perdició del vostre regne.

Esteu afavorint el vostre enemic, senyor, i tot plegat m'espavora, temo seriosament per vós.

El rei va mudar de color.

—I, segons tu, qui és aquest enemic a qui afavoreixo? —va dir.

—Majestat, si és que dormiu, desperteu-vos. Em refereixo al savi Ruyan.

—Com? Què dius? —es va enfaristoliar el rei—. És el meu amic! Ara mateix, és la persona que més aprecio. Ell m'ha deslliurat d'una malaltia de la qual tots els metges no havien sabut curar-me, i només amb una cosa que vaig agafar amb la mà! Ara com ara, ningú no li dona un rampeu, enlloc, ni a llevant ni a ponent. Com goses? Doncs, mira, des d'avui li assignaré un sou mensual de mil dinars. I sàpigues que, encara que li oferís una part del meu regne, em quedaria curt a l'hora d'agrair-li tot el que ha fet per mi. Em sembla que estàs gelós, això és el que et passa, que tens enveja d'aquest gran savi i vols que me'n desfaci. Què vols? Que el mati? Me'n penediria tant com el rei Sindbad!

—Quin rei Sindbad? —va preguntar el ministre.

—Ah!, no en coneixes la història? Escolta, doncs.

I el rei li va explicar la història.

El rei Sindbad i el falcó

Diuen que hi havia un rei persa molt amant de passejades, excursions i caceres. Ell mateix havia ensinistrat un falcó del qual no se separava mai, ni

de dia ni de nit. Dormia amb l'ocell posat al canell i sempre se l'emportava quan sortia a caçar. Fins i tot li havia penjat una tasseteta d'or al coll per a abeurar-lo. Doncs bé, un dia se li va presentar l'encarregat dels ocells de presa de palau i li va fer saber que era bon moment per muntar una partida de caça. El rei va donar ordres d'organitzar-la, es va preparar i, tal com solia fer, es va col·locar el falcó al canell. Els homes van partir i van fer marxa fins a arribar a una sotalada, on van parar una xarxa. Al cap de poca estona, una gasela hi va caure.

—Situeu-vos per a amarrar la xarxa! —va manar el rei als soldats—. I no badeu! Si s'escapa, mata-ré aquell pel cantó del qual s'hagi escapat!

En aquestes, la gasela es va aixecar, es va posar de cara al rei Sindbad i va doblegar les potes davanteres com si li fes una reverència. El rei, impressionat per l'acció de l'animal, es va ajupir i va acotar el cap, i la gasela va fer un bot, el va saltar i va fugir estepa enllà. Aleshores el rei es va alçar i va mirar al seu voltant. Entre els soldats, tot eren picades d'ullet, xiuxiuejos i gestos d'aguantar-se el riure.

—Què els passa, a aquests galifardeus? —va demanar el rei al primer ministre.

—Majestat... —va respondre el ministre força empegueït—, és que heu dit que mataríeu aquell que fos el responsable de deixar escapar la presa...

—Prou! —va cridar el monarca, enrabiad—. Per ma vida! L'encalçaré i l'atraparé, ho juro!

Va muntar, va esperonar el cavall i el va posar al galop. El falcó va sortir al vol rere la gasela, aviat la va tenir davall i va començar a marejar-la i a clavar-li becarrades als ulls fins a deixar-la cega. Quan la va tenir a tir, el rei va llençar el garrot i la

va atuir. Després s'hi va acostar, va desmuntar, la va degollar, la va espellar i la va penjar a l'arçó de la sella.

Era l'hora del pic de calor, llavors, i tant el rei com el cavall tenien molta set, però aquell paratge era un sequeral en què no hi havia indicis d'aigua allà on miressis. Finalment, el rei es va fixar en un arbre de la branca del qual degotava el regalim d'una mena de líquid llefiscós i s'hi va apropar. Amb la mà enguantada, va agafar la tassa del coll del falcó i la va omplir amb aquell líquid; però quan anava a beure'l, el falcó va clavar un cop de bec a la tassa i la va tombar. El rei la va tornar a omplir i, pensant que el falcó tenia set, li la va acostar, però l'ocell la va tornar a tombar. Empipat, el rei va reomplir la tassa per tercera vegada i la va posar davant del morro del cavall, i per tercera vegada el falcó la va tombar d'un cop d'ala. Sa majestat va perdre els estreps i, tot cridant: «Coi d'ocellot malastruc! No beus ni deixes beure!», li va clavar un parell de cops d'espasa a banda i banda i li va tallar les ales.

El falcó, així com va poder, va començar a fer senyals amb el cap com dient «Mireu a dalt de l'arbre». El rei va girar la vista enlaire i es va esglaiar en veure, al cimall de l'arbre, una serp enroscada en una branca; llavors es va adonar que aquell líquid llefiscós era el verí que escopia la serp. Penedit d'haver tallat les ales al falcó, va muntar de pressa, es va posar el pobre ocell a la falda i va llançar la muntura a galop tirat. No hi va haver res a fer, el falcó agonitzava i, de camí, va emetre el darrer piulet i va morir. El rei va cridar desesperat, va vessar llàgrimes de sang per aquella au magnífica que li

havia salvat la vida, i va haver de viure la resta dels seus dies amb el pes enorme del remordiment.

—Aquesta és la història del rei Sindbad. Reflexiona-hi—, va concloure el rei Yunan.

—Oh, rei d'insuperable esplendidesa! Què us he fet, jo, perquè penseu tan malament de mi? —es va defensar el visir—. Em preocupo de veres pel vostre avenir, no em mou cap altre interès que el vostre benestar. Si em feu cas, us salvareu; si no, ho sento, acabareu com va acabar aquell visir negligent que gairebé va ocasionar la pèrdua d'un príncep. Feu el favor de parar esment, al vostre torn, a la història que us explicaré a continuació.

El príncep i l'ogressa

Un rei tenia un fill molt aficionat a la caça i havia encomanat a un dels seus ministres que el protegís i no li tragués l'ull del damunt sempre que sortissin a caçar. Un dia, el príncep va anar de cacera acompanyat pel ministre encarregat de vigilar-lo. La partida va fer marxa i, tot d'una, el ministre va albirar la presència d'un animal gros enmig d'una arbreda i va advertir al príncep:

—Altesa! Guaiteu allà, quina fera! Encalceu-la, és vostra!

El príncep va dirigir la cavalcadura cap al lloc indicat i, aviat, el caçador va desaparèixer perseguint la presa fins que li va perdre el rastre. Fet i fet, es va adonar que ell també s'havia perdut.

El sisè germà del barber de Bagdad*

Un barber de Bagdad va explicar al califa Almúntassir Bil·lah diverses històries protagonitzades pels seus germans. Aquesta és la història del sisè germà.

El meu sisè germà, Príncep dels Creients, no té llavis perquè el capitost d'una banda de lladres de camí ral els hi va tallar. Abans que això succeís, però, el més petit dels meus germans residia a Bagdad i era molt pobre; vivia de la capta, arreglegant les escorrialles d'aquest baix món.

Un matí que rondava pels carrers de la vila mendicant un mos del que fos per apaivagar un xic la gana, va passar davant d'un reixat situat al principi d'un caminet que feia pujada i conduïa a l'en-

* Nit 32

trada d'una mansió. A banda i banda, hi havia una renglera de servents que en custodiaven l'accés i a un dels que estaven palplantats vora el reixat li va preguntar qui era el propietari d'aquell casalici.

—És d'un noble senyor, emparentat amb les altes esferes —va respondre el servent.

Tot seguit el meu germà li va demanar almoïna amb el vers que solia emprar i, per a sorpresa seva, el servent li va dir:

—Entra, home, entra, sense por; puja fins a la casa i demana-ho directament a l'amo. És molt generós i segur que et donarà alguna cosa.

El meu germà no s'ho va fer repetir. Va enfilar el caminet i va arribar al portal, obert de bat a bat, d'aquella casa tan sumptuosa. Sense que ningú li ho impedís, va entrar, va travessar un vestíbul espaiós, de sostre molt alt, i va anar a parar a un pati amb un jardí esplendorós, com no n'havia vist mai cap. També el va travessar sense topar ningú i, a l'altre cantó, va entrar per la primera porta que va veure oberta. La sala on va fer cap era molt gran, tota pavimentada de marbre, amb les parets entapissades i els finestrals coberts de bells cortinatges de seda. Mentre contemplava bocabadat aquell bé de Déu, va sentir una veu que li deia:

—Déu vos guard! Benvingut!

Es va girar i va veure un home ben abillat, de faccions agradables i barba molt cuidada que, amb un gest de la mà, el va convidar a avançar fins al fons de la sala. Era l'amo de la casa, evidentment, i el meu germà, que no havia pas oblidat el motiu que l'havia impulsat a entrar, va dir a l'acte:

—Senyor, perdoneu la intrusió, només us voldria demanar alguna cosa per menjar, o una peti-

ta almoïna si més no, ja que de tot estic necessitat.
Déu us do ventura i prosperitat!

El senyor va canviar el semblant de cop, va arrufar les celles i es va estrebar amb força la pitrera de l'elegant camisa que duïa tot dient:

—No! Com pot ser? Com puc viure en un país on hi ha gent que passa fam? No hi ha dret! Bon home, tingueu paciència, espereu-vos aquí o sortiu a passejar al jardí una estona, si ho preferiu, que avui us convido a dinar.

—Gran virtut és la paciència i no hi ha dubte que el vostre jardí és preciós —va contestar el meu germà, animat per l'actitud del noble senyor—, però, a qui ahir no va dinar ni sopar i avui encara no ha esmorzat, poca li'n resta a l'hora d'esperar un àpat; un tros de pa ja farà per aplacar el cuc de l'angúnia, i gràcies per endavant.

—Què? Patiu gana fins aquest extrem? Quina ignomínia! —es va esparverar l'amo de la casa—. Ara mateix fareu un àpat com Déu mana!

Tot seguit va picar de mans i va aparèixer un criat.

—Porta l'aiguamans i les tovalloles! —li va ordenar l'amo.

Al cap de poc, el criat va reaparèixer amb els braços estirats com si portés una bacina, va fer com si la deposités enmig del senyor i el seu convidat i, seguidament, va fer com si agafés la nansa de l'aiguamans i n'aboqués l'aigua a les mans del senyor, que va fer els gestos habituals de qui es renta les mans i després se les eixuga amb una tovallola.

—Ara vós, renteu-vos les mans, si us plau —va indicar el senyor al convidat.

El criat va fer com si acostés l'aiguamans al meu germà i ell, tot i que força desconcertat, va fer el mateix que havia fet l'amo de la casa, per allò de «allà on vas, fes com veuràs», que, aneu a saber, tothom té les seves manies.

A continuació, el senyor va ordenar al servei que paressin taula i van començar les anades i vingudes d'una colla de criats que van fer com si portessin una taula i la paressin amb una vaixel·la i unes plates de menjar que eren tan invisibles com la taula.

L'amfitrió va convidar el comensal a seure al seu costat, va allargar la mà com si piqués alguna cosa mengívola d'aquella taula imaginària, la va embocar i va moure les galtes i la maixella com aquell qui mastega alguna cosa.

—Endavant, serviu-vos el que vulgueu de tots aquests aperitius, no tingueu vergonya —va dir el senyor després de fer com si s'engolís aquella porció de no-res—. M'imagino la gana que deueu tenir, ja és hora que tragueu el ventre de pena.

Aleshores el meu germà es va adonar que havia anat a raure a casa d'un bromista, però va decidir seguir-li la veta per veure fins on era capaç d'arribar l'home amb tota aquella comèdia.

—Guaiteu quin pa, n'havíeu vist mai cap de tan blanc? —li va preguntar l'amfitrió mentre feia veure que agafava un rodó de pa i n'estirava un tros.

—En ma vida no n'he vist cap de tan blanc, en efecte —va corroborar el meu germà ben seriós—, ni n'he menjat mai cap de tan saborós!

—L'ha pastat i l'ha fornejat una esclava que em va costar cinc-cents dinars.

—Una bona inversió.

—Porta el kebab! —va ordenar el senyor a un criat que feia de cambrer, i va afegir adreçant-se al comensal—: Ja veureu, ja, quina carn de xai tan tendra, i amanida amb la vinagreta que prepara el meu cuiner, és menja de reis!

El kebab, naturalment, era tan immaterial com la resta de viandes, però el meu germà va continuar fent el paper que li havien assignat a la farsa.

—Deliciós! —va exclamar després de fer veure que n'havia mastegat i se n'havia empassat un mos.

—Doncs serviu-vos-en més, home; cal que us alimenteu bé després de tota la fam que deveu haver passat...

L'un rere l'altre, l'amfitrió anava manant que els duguessin plats que només existien de paraula i no parava de dir al meu germà que en mengés fins a atipar-se'n.

—Porta els colomins farcits! —va ordenar al cambrer.

I, quan el cambrer va simular que deixava la plata dels colomins sobre la taula, l'amfitrió bromista va aclarir:

—Farcits de festuc, senyor meu, una exquisidesa.

—I tant!, mmm, boníssims!

L'únic que feien l'esment i la descripció de tantes menges gustoses era acréixer la fam del meu pobre germà, que en aquells moments hauria matat per tenir a l'abast un rosegó de pa negre. I, mentrestant, l'amo de la casa insistia:

—Preneu un altre colomí, sense compliments, que segur que no n'heu menjat mai de tan bons.

—Moltes gràcies, però ja no puc més, senyor, estic ben tip.

—De veritat? No us quedeu pas amb gana, eh?
Només faltaria!

—No, de veritat que ja estic tip.

—Serviu les postres! —va ordenar llavors l'amo de la casa.

I els criats van fingir que duïen un generós assortiment de plats de dolços i els deixaven damunt la taula.

—Guaiteu, en teniu per triar, per llepar-se'n els dits! —va dir l'amfitrió al sofert comensal—. Aquests bunyols, per exemple; agafeu-ne abans no s'escorri gaire l'arrop.

—Ai, senyor, quina temptació!, i quina oloreta d'allesc que fan...

—Ah, costum de la casa! Tots els bunyols, pastissets i flaons duen una unça d'allesc i mitja d'ambre gris.

El meu germà va fer veure que s'enfitava de dolços i, al cap d'una estona, l'amfitrió va ordenar que portessin les fruites seques.

—Ametlles, nous, panses... —anava enumerant el bromista sense compassió—, i totes de qualitat suprema. No us n'estigueu, piqueu amb tota llibertat, per favor.

—Què més voldria!, però ara sí que ja no puc més, no m'hi cap ni una cua de pansa!

—No ho dieu pas per quedar bé, oi?

—No, no; Déu me'n guard!

—D'aquesta santa casa, Déu ho sap, cap convidat no en surt sense afartar-se.

«No sortiré pas d'aquesta santa casa sense resquitar-me del mal tràngol que m'has fet passar, coi de ric panxacontent», va pensar el meu germà.

Acabat el banquet fictici, l'amo de la casa va ordenar als criats que servissin les begudes espirituoses. El criat que feia de coper va fer veure que omplia un parell de gots i el senyor va simular que aixecava el seu tot dient al convidat:

—Brindem per l'ocasió. Estic segur que aquest vi us agradarà.

El meu germà també va fer com si aixequés un got i fes anar coll avall el líquid que suposadament contenia.

—Què me'n dieu? —li va preguntar l'amfitrió.

—Excel·lent! El millor vi que he begut mai.

—Sabia que us agradaria... Salut!

—Salut!

I el senyor va fer senyal al coper de reomplir els gots.

Però, quan feia tres o quatre vegades que el criat havia fet el paperot tot fingint que reomplia els gots, el meu germà es va balancejar com si anés pitof, va alçar el braç i va clavar un clatellot tan fort al generós i noble senyor que va ressonar per tota la casa. I tot seguit n'hi va clavar un altre!

—Ep! Què t'has cregut, pòtol? —es va exclamar el receptor de les clatellades perdent l'educació que fins llavors havia mostrat.

—Ai, perdó! Ja no sé què em faig! —va dir ràpidament el meu germà—. M'heu obert les portes de casa vostra, m'heu ofert un àpat insuperable i, ara, el millor vi del vostre celler, tan bo que... de seguida m'ha pujat al cap!

Les rialles que el senyor va esclafir en sentir aquella disculpa també van ressonar per tota la casa i, quan es va recuperar de l'atac, va dir al meu germà:

—Mira, fa anys que em dedico a prendre el pèl a tota mena de dropos i poca-vergonyes que se'm fiquen a casa pidolant, però fins ara cap ni un no havia aguantat fins al final amb tanta paciència ni havia reaccionat amb tant d'enginy. Noi, ara sí que t'has guanyat un bon àpat, però un de veritat! Ha, ha, ha...

I així va ser. Els criats van parar taula de veritat i van dur realment les menges que l'amo havia esmentat abans. Després van passar a una altra sala on els van servir el vi, de veritat, i van gaudir de la música, els cants i les atencions d'un esbart d'esclaves cantores boniques com llunes plenes. Es van emborratxar plegats i l'amo de la casa, a més a més, va regalar un vestit de gala al meu germà. Aquell fou l'inici d'una bona amistat entre el ric senyor i el meu germà, una relació que va durar vint anys, fins que el senyor va passar a millor vida, el govern li va confiscar les propietats i el meu germà va fugir de la ciutat.

Presentació

Espigolar en els mil llibres de la biblioteca de Xahrazad
(o de com aplegar esberles de lluna en un cove foradat) 11

Les mil i una nits. Antologia

I

El rei Xahriyar i el seu germà Xahzaman	25
Xahrazad i Duniazad	34
<i>L'ase i el bou</i>	35
El rei Yunan i el savi Ruyan.....	43
El rei Sindbad i el falcó.....	49
El príncep i l'ogressa.....	52
El camàlic, les noies i els rodavons.....	61
Història del primer rodamon.....	89
Història del segon rodamon	98
Història del tercer rodamon	125
Història de la primera noia	136
Història de la segona noia.....	148
Les tres pomes.....	161
El sisè germà del barber de Bagdad	173

II

Simbad el Marí	181
Primer viatge	186
Segon viatge	199
Tercer viatge.....	210
Quart viatge.....	226
Cinquè viatge	246
Sisè viatge	260
Setè viatge.....	273

III

Iram de les columnes	289
El castell de Labta	297
Alexandre i el governant virtuós.....	301
Cosroes Anuxirwan i la jove aldeana	305
El pelegrí i l'anciana beduïna	309
La israelita i els vells	313
Les mans tallades.....	317
La dona de la Kaaba i el xerif	321
Hàtim Attai	327
Yàhia fill de Khàled el Barmekí i el pobre.....	331
Un bon amic.....	333
Hind filla d'Annuman i Hajaig.....	337
Harun Arraixid i Zubaida	341
Harun Arraixid i els tres poetes	345
Harun Arraixid, Zubaida i Abu Yússuf.....	349
Jàfar el Barmekí i el jai de Bàssora	353
Alí el Persa, el kurd i el sac.....	357
El ministre del Iemen i el seu germà.....	363
Dos jovencells enamorats	367
Una esclava i un senyor de Bàssora	369
El califa Almutawàkkil i l'esclava Mahbuba.....	373
La jaia atractiva.....	377
El mestre analfabet.....	379
L'ardit d'una dona	383
Un ximple i dos brivalls.....	385
El botiguer i el lladre.....	389
La fortuna d'un bagdadí.....	395

IV

Alí Xar i Maragdina	399
Dalila la Garneua.....	465

V

Un final per a <i>Les mil i una nits</i>	523
--	-----

VI

Alí Babà, els quaranta lladres i l'esclava Marjana.....	527
---	-----